

Partijcongres 7 november 2015

Vergaderstukken deel 1

versie 16 oktober 2015

Inhoudsopgave	pag.
Algemene informatie	4
Voorlopig programma	8
Informatie deelsessies, ronde 1	10
Wilhelmus	12
Informatie verkiezing bestuursleden	13
Informatie deelsessies, ronde 2	17
Verslag Partijcongres 11 april 2015	19
met een overzicht van de eerder aangenomen resoluties	24

1. Algemene Informatie Locatie en route

A. Locatie en route

Locatie partijcongres

TivoliVredenburg
Vredenburgkade 11
3511 WC Utrecht

Route

TivoliVredenburg ligt direct naast het Centraal Station in Utrecht.
Komt u met de trein, dan volgt u de borden Hoog Catharijne en uitgang Mediamarkt. Bij de uitgang gaat u rechts, even verderop treft u TivoliVredenburg aan.

Komt u met de auto, dan volgt u de borden Centrum. In de directe omgeving van TivoliVredenburg zijn voldoende parkeergarages. Parkeerkosten zijn voor eigen rekening. De dichtstbijzijnde parkeergarages zijn P3 en P4.

B. Inhoudelijke informatie

Vergaderstukken

Voor u liggen de vergaderstukken, met daarin opgenomen de **voorlopige** agenda. Indien er wijzigingen zijn ontvangt u de definitieve agenda bij binnenkomst op het congres.

Stemrecht partijcongres

U hebt stemrecht als u op of voor 12 september 2015 lid bent geworden en uw verschuldigde contributie voor 2015 uiterlijk 17 oktober 2015 (deels) heeft voldaan. Leden die na 1 september 2015 lid geworden zijn, hoeven geen contributie over 2015 te betalen.

Aanvragen spreektijd

Er hoeft vooraf geen spreektijd aangevraagd te worden. U kunt zich melden bij één van de zaalmicrofoons, waar u van de voorzitter het woord krijgt.

Verkiezing bestuursleden

Het CDA partijbestuur heeft donderdagavond 10 september 2015 de voordracht bekend gemaakt voor drie vacatures in het Dagelijks Bestuur en het partijbestuur. Uit de 18 ontvangen sollicitaties worden vijf kandidaten voorgedragen voor de functies van DB-lid Communicatie & Marketing, DB-lid HRM & Ontwikkeling en het partijbestuurslid Sport, Cultuur en Vrijwilligers.

Op pagina 13 leest u meer over de kandidaten en de procedure.

Indienen resoluties

Wilt u een resolutie indienen, dan gelden hiervoor de volgende regels:

1. U kunt een resolutie indienen namens een provinciale afdeling, het CDJA of het CDAV
2. U kunt een resolutie indienen namens een gemeentelijke afdeling
3. U kunt een resolutie indienen namens 25 individuele leden.

Uiterste datum indienen resoluties: **donderdag 22 oktober** uiterlijk 10.00 uur, via resoluties@cda.nl.

U moet voor het indienen van een resolutie gebruik maken van het format ([hier](#) te downloaden).

Plaatsing resoluties op de website (www.cda.nl) voorzien van een preadvies: **maandag 2 november**, einde middag.

Behandeling resoluties

De discussie over de resoluties vindt plaats tijdens de deelsessie tussen 09.30-11.00 uur. Rond 15.00 uur, tijdens het plenaire politieke middagdeel, wordt over de resoluties gestemd.

C. Organisatorische informatie

Toegangskarten, stemboekjes, lunchkarten en dinerkarten

Er worden geen karten en stukken meer toegestuurd.

U ontvangt in de week van 2 november via de mail uw bevestiging. Deze moet u uitgeprint of op de smartphone/tablet meenemen en inleveren/laten zien bij één van de balies in de ontvangsth. Daar ontvangt u vervolgens uw stemboekje, toegangskarte, lunch- en/of dinerkarte

Deelsessies

Voor de deelsessies hebt u geen toegangskarten nodig, maar let op: vol = vol.

Stands

Tot 14.30 uur staan op Plein 5 en Plein 6 stands van het CDAV, het CDJA, de CDA Senioren, de Bestuurdersvereniging, het Wetenschappelijk Instituut, het Steenkampinstituut, de EVP, de Basisgroep Sociale Zekerheid, het Duurzaamheidsberaad, Kleurrijk, Het Nederlands Dagblad (met een aantrekkelijke congressaanbieding voor het Nederlands Dagblad), Uitgeverij Boom, Uitgeverij Van Genneep en een stand van het campagneteam van Limburg waar u campagnewijn kunt bestellen.

Tevens kunt u bij de borrel het boek " Het christendemocratisch affiche" tegen een speciale congresprijs kopen.

Catering

Consumpties zijn de hele dag voor eigen rekening.

Alle consumpties kunnen contant of met de pinpas afgerekend worden.

Lunch en diner

Indien u via het aanmeldformulier een lunch en/of diner hebt besteld en betaald ontvangt u bij aankomst op het partijcongres uw karte. Hebt u wel een lunch en/of diner besteld, maar nog niet betaald, dan kunt u deze alsnog betalen bij de kassa bij de aanmeldbalies. U kunt deze contant afrekenen of pinnen. Hebt u geen lunch besteld, dan kunt u tussen 12.45-13.15 uur bij de kassa vragen of er nog bonnen over zijn. Hebt u geen diner besteld, dan kunt u rond 18.00 uur bij de kassa vragen of er nog bonnen over zijn.

De lunch en het diner vinden plaats op Plein 5 en Plein 6.

De kosten voor een lunch bedragen € 12,50 p.p., de kosten voor het diner € 45,00 p.p incl. drankjes.

Reünie 35 jaar CDA: borrel en diner

Op 11 oktober 1980 is het CDA officieel opgericht. Dat betekent dat we dit jaar 35 jaar bestaan. Daarom organiseren we na afloop van het Partijcongres, een grote reünie voor onder meer (oud)bestuursleden, (oud) fractieleden, oud-bewindspersonen, (oud) medewerkers van partijbureau en fracties. Ook u als congresganger bent van harte welkom.

De reünie zal bestaan uit een borrel en/of een, waarbij de reünie-gasten aansluiten bij de reguliere borrel en het informele diner.

De borrel vindt plaats tussen 16.30-18.00 uur, het diner aansluitend tot 20.00 uur.

Heeft u zich hier nog niet voor opgegeven, maar wilt u wel komen, dan kunt u zich via www.cda.nl/partijcongres alsnog aanmelden (tot 31 oktober).

Indien u nog vragen heeft over het congres, dan kunt u contact opnemen met de CDA-ledendesk, 070-34 24 820 of via de mail: leden@cda.nl.

2. Voorlopig programma

versie 16 oktober 2015

I. 09.30-11.00 uur

Deelsessies, ronde 1

1. Resoluties
2. Ontvangst nieuwe leden
3. Nieuwe Encycliek van de Paus, Laudato Si
4. Training Ledenwerving
5. Visiegroep Ruimte & Wonen
6. Visiegroep Mobiliteit

II. 11.30-12.35 uur

Plenair: Politiek deel 1

1. Welkom
2. Opening met het Wilhelmus
3. In Memoriam
4. Meditatief Moment
5. Toespraak partijvoorzitter Ruth Peetoom
6. Presentatie kandidaten bestuursfuncties Dagelijks Bestuur en Partijbestuur
7. Toespraak fractievoorzitter Sybrand Buma

III. 12.35-14.15 uur

Lunch

IV. 13.15-14.15 uur

Deelsessies, ronde 2

1. De overheid in de vitale samenleving
2. Statuten
3. TTip
4. Visiegroep Werk & Economie
5. Visiegroep Cultuur, Media & Sport
6. Lokale opvang en huisvesting vluchtelingen

V. 14.30-15.05 uur

Plenair: Huishoudelijk deel

1. Welkom
2. Ingekomen stukken
3. Vaststellen verslag partijcongres 11/4/2014
4. Vaststellen en goedkeuren begroting 2016
5. Uitslag verkiezing bestuursleden en afscheid bestuursleden
6. Benoemingen en afscheid
7. Introductie nieuwe voorzitter dertigersgroep
8. Afscheid leden Eerste Kamer en Tweede Kamer

VI. 15.05-16.40 uur

Plenair: Politiek deel 2

1. Behandeling resoluties
2. Uitreiking JPB-award
3. Overhandiging boek "Het christendemocratisch affiche"
5. Ledenwerfcampagne #ikdoemee
6. Afsluiting

VII. 16.35-18.00 uur

Borrel + reünie

VIII. 18.00-20.00 uur

Diner + reünie

I. Deelsessies ronde 1: 09.30-11.00 uur

Toegang deelsessies:

Voor de deelsessies heeft u geen aparte toegangkaart nodig, er geldt een vrije inloop.

1. Deelsessie Resoluties

Tijdens de deelsessie is er voor alle leden ruimte om te discussiëren over de resoluties. De stemming vindt plaats tijdens het plenaire middagdeel, rond 15.00 uur.

2. Ontvangst nieuwe leden

Speciaal voor nieuwe leden is er een welkomstbijeenkomst. Hier kunnen zij kennismaken met de partij en krijgen ze uitleg over het partijcongres, over hoe je actief kunt worden binnen de afdeling en de partij, over het opleidingsaanbod van het Steenkampinstituut en nog veel meer. Deze bijeenkomst is alleen bedoeld voor nieuwe leden die tussen april en november 2015 lid zijn geworden.

3. Deelsessie “Laudato Si”

In de zomer publiceerde paus Franciscus zijn encycliek Laudato Si: 'Wees geprezen - over de zorg voor ons gemeenschappelijk huis'. In deze brief beschrijft de paus de ecologische crisis waarin we ons bevinden: afnemende biodiversiteit, klimaatverandering, schaarste aan voedsel en water. Hoe heeft het zover kunnen komen? Waar liggen de wortels van dit probleem? En vooral: wat moeten we doen? De paus legt het probleem in het hart van de mens en de cultuur. We zijn de wereld technocratisch gaan behandelen en zijn de eerbied voor de schepping kwijtgeraakt. Wat nodig is, is een 'ecologische bekering'. Het probleem van de mondiale armoede en het milieuprobleem zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is immers dezelfde houding van onverschilligheid. De armen en de aarde roepen beide om een rechtvaardige behandeling. We moeten leren het algemeen welzijn weer voorop te zetten. Daarnaast moeten wij persoonlijk opnieuw leren dat veel materiële welvaart ons niet gelukkig maken, omdat wij mensen daar bovendien kunnen stijgen.

Tijdens de sessie gaan we dieper in op de inhoud van de encycliek. Daarnaast gaan we ook het gesprek aan over de toepassing ervan in de praktijk en de politiek.

4. Training ledenwerving

Training in het oefenen van het voeren van ledenwerfgesprekken, aansluitend op de nieuwe ledenwerfcampagne #ikdoemee.

5. Deelsessie “Visiegroep Ruimte & Wonen”

Tijdens de bijeenkomst wil de visiegroep met de leden in debat over een concept discussienotitie. Deze wordt vooraf online gezet. Tijdens de bijeenkomst krijgt u een korte toelichting op de Omgevingswet door een juridisch deskundige. Aanvullend komt de CDA-visie op ruimte en wonen aan bod in combinatie met lokaal maatwerk, functieverandering van gebouwen, impact van energie op de ruimte, zelfredzaamheid, eigen

regie ten aanzien van vastgoed, de hypotheekmarkt en verschillen tussen regio's. Conclusie: een breed en boeiend taakveld voor een levendige discussie tijdens deze deelsessie.

6. Deelsessie “Visiegroep Mobiliteit”

Wij zijn in beweging. U ook?

Een van de visiegroepen die werkt aan het nieuwe verkiezingsprogramma is de visiegroep mobiliteit. Als visiegroep mobiliteit willen we graag met u in gesprek. Wat zijn de prioriteiten van het CDA wat betreft mobiliteit? Moeten we inderdaad zoveel mogelijk containers vanuit de Rotterdamse Haven per binnenvaartschip en trein vervoeren? Maakt u zich zorgen over de kwantiteit of kwaliteit van het openbaar vervoer? Of juist over het feit dat er te weinig mogelijkheden zijn om uw elektrische auto op te laden? En als het CDA midden in de maatschappij wil staan, met welke maatschappelijke organisaties moeten we dan in gesprek?

Kom in beweging! Kom naar de visiegroep mobiliteit om mee te praten en te beslissen over de prioriteiten wat betreft mobiliteit.

II.2 Wilhelmus

1.   Wilhelmus van Nassouwe
      ben ik van duitsen bloed.
      Den vaderland getrouwe
      blijf ik tot in den dood.
      Een prinse van Oranje
      ben ik vrij onverveerd.
      De koning van Hispanje
      heb ik altijd geëerd.
6.   Mijn schild ende betrouwe
      zijt Gij, o God, mijn Heer!
      Op U zo wil ik bouwen
      verlaat mij nimmer meer!
      Dat ik toch vroom mag blijven,
      Uw dienaar te aller stond
      de tirannie verdrijven
      die mij mijn hart doorwondt.

II.6 Verkiezing bestuursleden

Het CDA partijbestuur heeft donderdagavond 10 september 2015 de voordracht bekend gemaakt voor drie vacatures in het Dagelijks Bestuur en het Partijbestuur. Uit de 18 ontvangen sollicitaties worden 5 kandidaten voorgedragen voor de functies van DB-lid Communicatie & Marketing, DB-lid HRM & Ontwikkeling en het partijbestuurslid Sport, Cultuur en Vrijwilligers. De verkiezing van de nieuwe bestuursleden vindt plaats op het najaarscongres van 7 november.

In de vacature van DB-lid Communicatie & Marketing is voorzien in een enkelvoudige voordracht in de persoon van **Rianne Donders (Roermond)**.

Mijn naam is Rianne Donders-de Leest, ben 55 en sinds 1988 lid van het CDA. Ik ben vrijwilliger, bestuurslid, bestuurssecretaris, raadslid, fractiesecretaris, lijsttrekker, wethouder, locoburgemeester geweest en sinds ruim 11 jaar ben ik nu burgemeester. Eerst van Geldrop-Mierlo en sinds begin 2015 van Roermond.

Ik ben 34 jaar getrouwd met mijn André en samen hebben we drie kinderen en schoonkinderen. Ik ben een kind van het zuiden, waar ik woonde in 4 verschillende provincies. Als laatste ben ik nu in de zuidelijkste van ons land uitgekomen: Limburg. Mijn werkzame leven begon ik als kleuterleidster. Daarna werkte ik ook in het bedrijfsleven en bij de rijksoverheid. Waarmee ik wil zeggen dat ik de Nederlandse samenleving op veel verschillende manieren heb leren kennen en met twee voeten midden in die samenleving sta en werk.

Die ervaring, en de kern van mijn werk - het zoeken naar verbinding tussen mensen - zet ik graag in het voor het Dagelijks Bestuur van het CDA, via de portefeuille Communicatie en marketing. Als het congres in mij de nieuwe vicevoorzitter ziet van het Dagelijks Bestuur, dan wil ik me ook daar graag voor inzetten. Door mijn werk ben ik gewend aan sturen en verantwoordelijkheid dragen. Dat wil ik graag inzetten voor de partij.

In de pittige tijden waarin we leven, wil ik in het CDA actief bijdragen aan de koers die mensen dichter bij elkaar brengt. Heb er zin in!

Voor de vacature van het DB-lid HRM & Ontwikkeling worden voorgedragen:

Dienke Dekker (Wassenaar)

Mijn naam is Dienke Dekker-Mulder. Ik ben geboren en getogen in Bussum. Ik ben 45 jaar getrouwd en ik heb 2 dochters. Ik heb Politicologie gestudeerd aan de VU in Amsterdam, waar ik mijn politieke belangstelling heb kunnen verdiepen.

Ik heb heel bewust voor het CDA gekozen vanwege het gedachtegoed van de partij. Het CDA heeft vanuit zijn waardevolle uitgangspunten een antwoord op de maatschappelijke vragen waar we als samenleving voor gesteld staan. Geen oplossingen vanaf de tekentafel, maar als CDA echt naast mensen gaan staan. Mensen opzoeken, het gesprek aangaan en oplossingen bieden die er toe doen.

Om het waardevolle gedachtegoed van het CDA uit te dragen en in de praktijk te brengen, hebben we veel goede mensen nodig op alle niveaus. Blijven investeren in scouting, talentontwikkeling, coachen en loopbaanbegeleiding is daarom een must. En dat dan wel op een manier die pas bij 2015. Werken aan een open cultuur waarbij iedereen zich welkom voelt en de ruimte krijgt om z'n inbreng te leveren. Dat geldt voor onze politici, maar vooral voor de talloze vrijwilligers in onze partij.

Als directeur HRM bij de rijks-, provinciale en gemeentelijke overheid, als directeur bij de provincie Zuid-Holland en als wethouder en fractievoorzitter voor het CDA, heb ik een grote en gevarieerde ervaring opgebouwd. Die grote ervaring en deskundigheid wil ik graag stevig inzetten als lid van het Dagelijks Bestuur met als portefeuille HRM en Ontwikkeling. Ik ben dan ook heel blij dat ik ben voorgedragen door het Partijbestuur.

Frank Kerckhaert (Hengelo)

Frank Kerckhaert is verbonden met verschillende regio's. Af en toe is hij nog te vinden op de boerderij in Westdorpe (Zeeuws-Vlaanderen), waar hij geboren en getogen is. Zeeland heeft en houdt een speciale betekenis voor hem. Brabant was 10 jaar lang zijn thuishaven tijdens zijn opleidingsperiode op de middelbare school en de toenmalige Katholieke Hogeschool, de huidige Universiteit van Tilburg. Zijn connectie met die regio is blijvend geworden via zijn Brabantse echtgenote Annemie.

"Ons gezin met 4 dochters kwam daarna via het werk in 1977 in Arnhem terecht, waar we als jong gezin een fantastische tijd hebben gehad", vertelt Frank. Daar is hij politiek actief geworden voor het CDA: gemeenteraadslid, fractievoorzitter en wethouder tot 1990. Arnhem en Gelderland staan voor Frank nog steeds synoniem met een inspirerende tijd en een geweldige omgeving.

Door verandering van werk verhuisde het complete gezin in 1990 naar Den Haag: Frank wordt VNG-directeur. Tot 1 oktober 2000 zijn de Kerckhaert's Hagenezen en Frank is daarnaast actief als CDA'er: o.a. voorzitter van de CDA-Kamerkring Den Haag.

Vanaf 1 oktober 2000 komt Twente in het vizier: Frank wordt dan benoemd als burgemeester van Hengelo. Inmiddels is Frank Kerckhaert ingeburgerd als Tukker. Sinds 1 oktober 2012 verricht Frank Kerckhaert verschillende activiteiten: hij is nu o.a. voorzitter van de Onderzoeksraad Integriteit Overheid te Den Haag en is in een deeltijdfunctie verbonden aan de Universiteit van Twente.

"Ik vind het een eer om de kans te krijgen mij in te zetten voor het bestuur van het landelijke CDA. Ik geloof in een verantwoordelijke samenleving, die mensen inspireert om het goede te doen en de ander, waar nodig te helpen. Vanuit mijn ervaring binnen het CDA en mijn werkkringen, denk ik ook een goede bijdrage te kunnen leveren aan het belangrijke HRM-werk dat wij als CDA moeten leveren: de rekruteringsfunctie, die wij als politieke partij hebben, verdient zeer serieuze aandacht en daar wil ik mij graag voor inzetten", aldus Frank Kerckhaert.

Het najaarscongres kiest ook de vice-voorzitter van het CDA. Voor deze functie zijn Rianne Donders en Frank Kerckhaert kandidaat, voor zover zij dan ook door het congres in het DB zijn verkozen.

Voor de vacature van het partijbestuurslid Sport, Cultuur en Vrijwilligers worden voorgedragen:

Jaap Boot (Ede)

Sport, Cultuur en Vrijwilligers zijn de olie van de maatschappij. Hoewel de olie niet op de balans voorkomt, is deze cruciaal om een motor te laten draaien. Zonder Sport, Cultuur en Vrijwilligers zou de maatschappij vastlopen.

Cultuur geeft de samenleving een ziel en karakter. Sport, geeft een actieve en gezondere samenleving, Vrijwilligers geven de kracht om samen zaken aan te pakken en de maatschappij te verbeteren.

Zelf ben ik als vrijwilliger actief in de Protestantse Kerk in Nederland, KNSA en de scouting. Dit najaar ga ik starten als voorzitter van het Landelijk bestuur van Scouting Nederland, de vrijwilligers organisatie bij uitstek in Nederland. Een functie die fantastisch aansluit bij de rol binnen het CDA bestuur.

Bestuurservaring heb ik met name opgedaan binnen het CDA als fractievoorzitter in de gemeenteraad van Ede en als senior manager bij Hewlett Packard.

Tenslotte, ik ben 50 jaar, woon in Ede, maar vooral trotse vader van drie zonen.

Jacco de Boer (Leeuwarden)

Jacco de Boer is werkzaam en één van de drijvende krachten bij Leeuwarden-Fryslân Culturele Hoofdstad van Europa 2018. Daarvoor bekleedde hij staffuncties bij mediabedrijven en was hij journalist en programmamaker.

Hij woont in Leeuwarden met zijn partner en twee kinderen. Hij zet zich al jaren vrijwillig in bij uiteenlopende culturele evenementen, de amateurkunst en het CDA. Hij is lid van de Visiegroep Cultuur, Sport, Media en voorzitter van de klankbordgroep Cultuur van het W.I.

“De handen uit de mouwen en de poten in de klei. Generaties CDA'ers weten dat dit de basis is van een gezonde vereniging. Onze mooie vereniging bijvoorbeeld. Samen hard werken om je doelen te halen. Omdat je er in gelooft, omdat we weten dat het goed is voor iedereen.

Omdat we niet stil willen en kunnen blijven zitten als het om het gemeenschappelijke goed gaat.

Cultuur en Sport zijn de grote vormers van onze samenleving. Zonder dat de overheid zich bemoeit met de inhoud of de spelregels zetten dagelijks duizenden vrijwilligers in sport en cultuur de schouders er onder. Staan er elk weekend honderdduizenden langs lijnen, voor podia, op pedalen, planken en zeepkisten. Amateur of prof, om actief mee te doen of te kijken en te genieten. Gezond voor lijf en geest, gezond voor de samenleving, drijvend op vrijwilligers, met de poten in de klei en de handen uit de mouwen. Al die mensen verdienen een goede vertegenwoordiging in onze partij, zonder dat we daar onze christen-democratische bril bij af zetten. It giet oan! :-)

Tijdens het plenaire politieke ochtenddeel zullen alle kandidaten zich kort presenteren op het podium.

Alle stemgerechtigde leden ontvangen bij binnenkomst een stembiljet voor de verkiezing van de bestuursleden. Deze kunnen tot 13.15 uur worden ingeleverd in de stembus bij de aanmeldbalie of bij de uitgang van de plenaire zaal.

IV. Deelsessies ronde 2: 13.15-14.15 uur

1. Deelsessie “de overheid in de vitale samenleving”

Onder de vlag van de participatiesamenleving is een trend ingezet van een terugtrekkende overheid, of in ieder geval een overheid die minder pretenties heeft de samenleving vanuit haar ideaalbeeld te vormen en meer faciliteert en zoekt naar hoe ze initiatieven vanuit die samenleving kan ondersteunen en borgen. Christendemocraten ondersteunen deze beweging op zich, maar zij roept ook de vraag op welke rol voor de overheid overblijft in een samenleving waar de mensen en hun verbanden weer ruimte en verantwoordelijkheid opeisen. Het Wetenschappelijk Instituut werkte afgelopen anderhalve jaar aan een rapport over deze vraag: wat is de rol van de overheid in de participatiesamenleving? Tijdens deze deelsessie wil het WI aan raadsleden, wethouders, burgemeesters, Statenleden en gedeputeerden de eerste voorlopige conclusies voorleggen en in discussie gaan met mensen uit de praktijk. Zit het WI op het goede spoor? Het WI-rapport zal in de eerste helft van 2016 verschijnen.

2. Deelsessie “Statuten”

Tijdens het voorjaarscongres van 2016 zal er een herziening van de statuten en reglementen van het CDA worden voorgesteld. Om de leden op de hoogte te houden van de voortgang en ze te betrekken bij het proces wordt er een deelsessie gehouden tijdens het partijcongres van 7 november. In deze sessie worden de leden geïnformeerd over de belangrijkste wijzigingen en krijgen zij de kans hierop te reageren en is er ruimte voor vragen. De sessie wordt in de eerste plaats benut om de suggesties, opmerkingen en tips van de leden te inventariseren en deze mee te nemen in het verdere proces. De leden ontvangen voorafgaand aan de deelsessie, bij de congresstukken, een notitie waarin op hoofdlijnen is geschetst wat de belangrijkste wijzigingen zullen zijn.

3. Deelsessie ‘TTIP’

Al geruime tijd wordt onderhandeld over de Trans-Atlantic Trade and Investment Partnership (TTIP), het beoogde vrijhandelsverdrag tussen de EU en de Verenigde Staten. Nederlandse consumenten en bedrijven kunnen straks profiteren van dit akkoord omdat handel straks eenvoudiger en goedkoper moet worden met de VS door het wegvallen van handelsbarrières. Een vrijhandelsakkoord tussen de EU en de VS is ook van strategisch belang voor de EU. Het natuurlijke en door historie ingegeven EU-VS partnerschap is gebaseerd op gedeelde waarden en zal met TTIP versterkt worden. Toch bestaat er ongerustheid over mogelijke gevolgen van TTIP en terecht moeten de zorgen uiterst serieus genomen worden waar het voedsel, veiligheid, en milieu betreft. Ook de wijze van rechtsbescherming roept vragen en moet de soevereiniteit van de lidstaten t.o.v. bedrijven niet in het geding komen.

Sprekers zijn Wim van de Camp (Europarlementariër), Maurice Limmen (voorzitter CNV), Brigitte Bauer (hoogleraar aan de University of Texas).

4. Deelsessie “Visiegroep Werk & Economie”

Het vergroten van de koek: hoe creëren wij meer banen?

De visiegroep werk & economie is na deel I *Arbeidsmarkt* (het verdelen van de koek) gestart met deel II *Economie* (het vergroten van de koek). We hebben daarbij de volgende vragen:

- Wat is (betaald) werk?
- Welke kansen en mogelijkheden biedt een circulaire-duurzame economie voor nieuwe werkgelegenheid?
- Waarin moeten we ons verder ontwikkelen zodat we voor lopen met digitalisering en daarmee ook nieuwe banen kunnen creëren?
- Innovatie is van belang voor groei van banen. Hoe kunnen we zorgen dat mkb-bedrijven/familiebedrijven in een betere positie komen om te innoveren?

De Visiegroep Werk & Economie gaat graag met u in gesprek over deze uitdagingen

5. Deelsessie “Visiegroep Cultuur, Media & Sport”

'Sport & de kracht van (de) vrijwilligers'

Leren verliezen, leren luisteren, leren coachen en leren maat-houden zijn voorbeelden van sportieve waarden die voor het hele leven goed zijn om mee te dragen. Talentontwikkeling door presteren, maar ook door het organiseren van evenementen, het meedraaien in verenigingsstructuur, etc. Kortom, de emancipatoire werking van verenigingsleven is van grote waarde voor de samenleving. Maar de positie van ook de sportverenigingen staat stevig onder druk door het gebrek aan vrijwilligers. Het kunnen afkopen van de 'verplichte' vrijwilligerstaken leidt niet tot dynamische clubs. Moeten clubs hulp krijgen bij het herkennen van talenten? Het op de juiste vaardigheden aanspreken van haar vrijwilligers? Is het een taak van de overheid om zich hierover zorgen te maken, in te grijpen, actie te ondernemen? Wat verliest de maatschappij als we dit niet oplossen? Deze vragen, en meer, komen aan bod tijdens de deelsessie van de Visiegroep Cultuur, Media, Sport - dit keer de focus dus op 'sport & de kracht van (de) vrijwilligers'.

6. Deelsessie “Lokale opvang en huisvesting vluchtelingen”

De (nood)opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders is zeer actueel. Dagelijks worden we via de media geconfronteerd met de situatie aan de grenzen van Europa. Maar inmiddels is het ook een binnenlands vraagstuk geworden. Veel CDA'ers in gemeente en provincie staan voor ingewikkelde vragen: Is er in mijn gemeente plaats voor een AZC? Wat betekent dat voor mensen in de directe omgeving? Waarom krijgen statushouders met voorrang een woning? Hoe behouden we draagvlak in de gemeenschap?

In deze deelsessie van de Bestuurdersvereniging wordt met deskundigen en betrokken CDA'ers gesproken over de actuele stand van zaken, de (on)mogelijkheden voor gemeenten en de noodzakelijk inzet van provincie, Rijk en EU daarbij. De deelsessie is informatief en gericht op de decentrale vraagstukken en de mogelijke oplossingsrichtingen.

V.3 Verslag Partijcongres 11 april 2015

Politiek deel 1

Filmpje Piet Steenkamp

Welkom

Ruth Peetoom heet iedereen welkom op het congres.

In memoriam

Het congres herdenkt Jean Hendriks, Piet van der Sanden en Richard von Weizsäcker. Met hen worden alle partijgenoten herdacht die de afgelopen maanden zijn overleden.

Meditatief moment

Ellen Nauta verzorgt het meditatief moment. Zij is burgemeester van Hof van Twente, hiervoor was zij directeur van het partijbureau.

Filmpje Johan van der Hulst

Verkiezing partijvoorzitter

Rutger Ploum (secretaris) zit dit deel van de plenaire vergadering voor. Hij schetst kort het verloop van de procedure. Hij vraagt de leden om Ruth Peetoom voor een tweede termijn te benoemen.

Een van de leden vraagt om een stemming in de zaal. Hierna ontstaat er een discussie in de zaal. De aanvrager van de stemming blijft bij zijn standpunt, er volgt een schriftelijke stemming onder de stemhebbende leden op het congres.

Afscheid leden Dagelijks Bestuur

Er wordt afscheid genomen van de bestuursleden Anita Rasenberg, Pieter van Geel en John Berends. John Berends blijft wel lid van het partijbestuur, hij is voorzitter van de CDA-bestuurdersvereniging geworden.

Alle vertrekkende bestuursleden ontvangen de zilveren CDA-speld en een bos bloemen.

Filmpje Jan Willem Vogels

Verkiezing bestuursleden

Alle kandidaten krijgen één minuut om zich voor te stellen aan de aanwezige leden.

Voor de vacature penningmeester in het Dagelijks Bestuur is één kandidaat: de huidige penningmeester Bart van Meijl.

Voor de vacature Internationale Zaken in het Dagelijks Bestuur zijn twee kandidaten: Jeroen Alting von Geusau en Efstathios Andreou.

Voor de vacature ledenwerving en -binding zijn ook twee kandidaten: Hans Démoed en Pieter-Jan van Zanten.

Van Zanten is niet aanwezig i.v.m. de uitvaart van een familielid, Hein Pieper (voorzitter CDA Overijssel) verzorgt zijn presentatie.

Voor de vacature Grote Steden in het partijbestuur is één kandidaat: het zittende bestuurslid Alwin de Jong.

Omdat er geen tegenkandidaten zijn voor de enkelvoudige voordrachten vraagt de voorzitter om deze leden bij acclamatie te benoemen. Over de overige twee bestuursfuncties zal worden gestemd middels het inleveren van de stembiljetten. De uitslag wordt tijdens het middagdeel bekend gemaakt.

Filmpje Wim Deetman

Uitslag verkiezing partijvoorzitter

De stemmen zijn geteld, de uitslag is:

2 ongeldig

11 tegen

559 voor

Ruth Peetoom is herkozen als partijvoorzitter.

Toespraak Ruth Peetoom

Conducteurs NS

Twee conducteurs van NS - Annelies van Zuthem en Harald Broekman - spreken het congres toe. Zij vragen aandacht voor het geweld tegen treinpersoneel dat de afgelopen periode is toegenomen. Zij krijgen veel steun vanuit de zaal voor hun oproep.

Toespraak Sybrand Buma

Huishoudelijk deel

De voorzitter van het huishoudelijk deel is secretaris Rutger Ploum.

Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

Vaststelling verslag congres 8 november 2014.

Niemand wenst het woord over het verslag van het vorige congres. Het verslag wordt daarom bij acclamatie vastgesteld.

Uitslag verkiezing bestuursleden

Bart van Meijl en Alwin de Jong worden bij acclamatie herverkozen in het bestuur.

De uitslag van de schriftelijke stemming is als volgt:

Internationale Zaken

Jeroen Alting von Geusau: 230 stemmen

Efstathios Andreou: 336 stemmen

Ledenwerving en -binding

Hans Démoed: 251 stemmen

Pieter Jan van Zanten: 293 stemmen

Filmpje Lou de Graaf

Vaststellen lijst Eerste Kamer

Begin december 2014 is de advieslijst naar de gemeentelijke afdelingen gestuurd. De afdelingen konden tot 11 maart 2015 hun stem uitbrengen over deze advieslijst. De uitslag van deze stemming is vastgesteld door een commissie. Deze commissie bestond uit Sjaak van der Tak en Jan de Visser.

Jan de Visser licht vervolgens de procedure toe.

Na deze uitleg wordt de definitieve kandidatenlijst op het grote scherm geprojecteerd. Alle kandidaten komen op het podium.

Politiek deel 2

De voorzitter van dit deel van het congres is Ruth Peetoom.

Uitreiking Frans Woltersprijs

Ank Bijleveld was voorzitter van de jury. Zij legt uit wat de prijs is en hoe de jury te werk is gegaan. Jan Troost is de winnaar van de Frans Woltersprijs.

Handreiking werkgroep armoede

René Peters was voorzitter van de werkgroep armoede die de handreiking heeft opgesteld. In de handreiking staan aanbevelingen voor gemeenteraadsfracties op het terrein van armoede. René Peters en Nico van Jaarsveld bieden de eerste exemplaren van de handreiking aan aan Sybrand Buma en Ruth Peetoom.

Nacht van de vluchteling

Op 14 mei 2015 doet het CDJA met een groep mee aan de Nacht van de Vluchteling.

Christine Zandberg, bestuurslid van het CDJA, vertelt kort iets over deze activiteit. Leden kunnen het CDJA sponsoren.

Er wordt gecollecteerd zodat leden het CDJA met een financiële bijdrage kunnen steunen.

Behandeling resoluties

Rutger Ploum zit dit deel van het congres voor, Ruth Peetoom en Sybrand Buma nemen plaats op het podium om te reageren op de resoluties en de discussie hierover.

Er wordt alleen gediscussieerd over de resoluties die op “niet overnemen” staan.

De volgende resoluties worden aangenomen:

1. Indiener: CDA-Zuid-Holland

Resolutie: Herziening belastingstelsel

2. Indiener: CDJA

Resolutie: TTIP-onderhandelingen

3. Indiener: CDA-Flevoland

Resolutie: Energietransitie

4. Indiener: Dagelijks Bestuur

Resolutie: Meer aandacht voor maatschappelijk middenveld binnen Internationale Samenwerking

5. Indiener: CDJA

Resolutie: Sta op tegen geloofsvervolging

Opmerking: bij “Spreekt uit dat” wordt in de geest van de resolutie meegenomen dat waar “landen” staat ook “individuen” gelezen kan worden.

6. Indiener: CDJA

Resolutie: Maatschappelijke dienstplicht

7. Indiener: R. Breeuwsma, B. Gardeniers, L. Essoussi, C. Merkuur, C. Laenen, A. van den Herik, A. van den Berg, K. de Jong, D. Ramnath, M. Haverkamp, R. Doorn, M. Groot, H. Res, T. Wierenga-Posthumus, M. de Fonkert, M. Shabsavari, C. Zandberg, M. Waanders van den Hoek, D. Foekens-Rietveld, G. Dupont, A. Jacobs, D. Heijnen, K. Verbeek, F. Buijs, W. Postma, M. de Blaeij, T. Eigenhuis, M. Joosen, S. de Roy van Zuidewijn-Rive, M. Kip, A. Veerman, A. Bom-Lemstra, L. Dijk, M. Stolk, A. Meinderts-Goinga, M. Vogelaar, J. Beugelsdijk, D. Gerts, A. de Vogel, C. Moerman, H. Bodifée, F. von Meijenfheldt, L. van Gelder, M. 't Hart, R. Vrugt, B-J. Walvraven, C. Kremer, L. la Riviere, A. Dekkers, P. Rijken. H. Nieweg, L. Botman, M. van Huizen, D.S. de Vries, B. Kemp, L. Harthoorn, B-J. Butijn, R. van Aalst, D. Versteeg, I. Zwinkels.

Resolutie: Ledenwerving

8. Indiener: CDJA

Resolutie: Lid-wint-lid

35 jaar CDA

Op het podium zullen oud-politici uit verschillende periodes worden geïnterviewd door journalist Wilfred Scholten.

De politici die worden geïnterviewd zijn:

Dries van Agt, Jeltien Kraaijeveld-Wouters en Wim Deetman;

Ruud Lubbers, Wim van de Camp en Piet Bukman;

Jan Peter Balkenende, Marja van Bijsterveldt en Coskun Çörüz.

V.3 Stand van zaken aangenomen resoluties

Stand van zaken aangenomen resoluties partijcongres 8 februari 2014, partijcongres 8 november 2014 en partijcongres 11 april 2015

Aangenomen resoluties CDA partijcongres op 8 februari 2014 in Maarssen/Utrecht.

1. Resolutie: Waterveiligheid in Nederland

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 08-02-2014 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- Het huidige waterveiligheidsbeleid onvoldoende mogelijkheden biedt om huidige en toekomstige veiligheid van Nederland tegen overstromingen te waarborgen;
- Het toekomstige waterveiligheidsbeleid gebaseerd moet worden op risicobenadering;
- Meerlaagsveiligheid toegepast moet worden om risico's van overstromingen te verkleinen. Dit beleid moet hand in hand samen gaan met de ontwikkeling van natuur en landbouw.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het Deltaprogramma met de deltabeslissingen vormen het nieuwe kader voor onze waterveiligheid en zoetwatervoorziening. Juist dit nieuwe beleid is gericht op meerlaagse veiligheid en de risicobenadering. De resolutie liep vooruit op de presentatie van het Deltaprogramma op Prinsjesdag 2014. Ten algemene is er steun voor de aanpak zoals is neergelegd in het Deltaprogramma. Dit deltaprogramma is nu de basis van het beleid ten aanzien van waterveiligheid.

2. Resolutie: Toptalent voor de klas

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 08-02-2014 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- Een educatieve minor geeft de afgestudeerde alleen een tijdelijke lesbevoegdheid, deze wordt permanent indien binnen 2 jaar na aanstelling een opleiding wordt

- afgerond waarmee een volwaardige lesbevoegdheid wordt gehaald. Wanneer deze na twee jaar niet wordt behaald, vervalt de bevoegdheid.
- De lerarenopleiding wordt uitgebreid tot een geïntegreerde opleiding van vijf jaar (300 ECTS), waarbij na vier jaar een tweedegraads bevoegdheid (Bachelor of Education) en in het afrondende jaar een eerstegraads lesbevoegdheid (Master of Education) wordt behaald;
  - Deze uitgebreide lerarenopleiding toegankelijk is met zowel een HAVO- als VWO-diploma;
  - Studenten met een afgeronde universitaire opleiding die een lesbevoegdheid willen behalen een verkort traject van twee jaar (120 ECTS) kunnen volgen om op die manier een eerstegraads lesbevoegdheid te verweven die voldoende pedagogische en didactische basis biedt;
  - Het scholingsaanbod inclusief registratieplicht voor zittende leraren overeenkomstig deze eisen en gericht op de ontwikkeling van onderwijsteams wordt aangepast.
  - Bij een ernstig lerarentekort het Ministerie van OCW de mogelijkheid moet hebben tijdelijke dispensatie van deze voorwaarde te verlenen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het CDA heeft dit in het afgelopen jaar bij debatten onder de aandacht gebracht van het Kabinet. De staatssecretaris heeft toegezegd dit mee te nemen in zijn plannen rondom het verbeteren van de kwaliteit van leraren. De CDA-fractie zal daarbij de vinger aan de pols houden of de uitvoering ook daadwerkelijk tot stand komt.

3. Resolutie: Megastallen

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 08-02-2014 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat:

- Het bouwen van megastallen mogelijk moet kunnen zijn in Nederland.
- Een landelijke norm inzake megastallen op dit moment onwenselijk is.
- Het aan de lokale overheid is om kaders te stellen waarbinnen megastallen inpasbaar zijn in de specifieke lokale omgeving.
- Megastallen alleen gebouwd mogen worden wanneer dierenwelzijn gewaarborgd wordt en de volksgezondheid niet in gevaar wordt gebracht.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

In de Tweede Kamer is de CDA fractie begin 2014 niet akkoord gegaan met het Derogatie onderhandelingsresultaat van het Kabinet en de Europese Commissie. De eisen voor verruiming mestnormen werden aangescherpt en het behoud van productierechten voor varkens en pluimvee werd voor vier jaar vastgelegd. De fractie was ook van mening dat de Tweede Kamer door dit onderhandelingsresultaat zijn beleidsvrijheid voor minimaal vier jaar kwijt is. De inzet van de fractie is dat binnen randvoorwaarden groei mogelijk moet zijn. Daarnaast zet de fractie zich in om ervoor te zorgen dat er voorwaarden van groei voor de veehouderij komen op basis van wetenschappelijk onderzoek. De fractie wacht onder andere het advies van de Gezondheidsraad af. Een wettelijke regeling kan wat betreft de CDAfractie pas als het advies van de Gezondheidsraad er ligt en daartoe beargumenteerd reden geeft. We roepen andere partijen steeds op zich veel drukker te maken over het verdienmodel in de agrarische sector. Zo'n beetje elke week worden in de Tweede Kamer moties aangenomen die ingrijpen op de bedrijfsvoering van ondernemers. De schaalvergrotingen, de verdere intensivering van de land- en tuinbouw is regelmatig een antwoord van ondernemers om aan deze moties te kunnen voldoen en daling van marges tegen te gaan.

4. Resolutie: Jeugdwet

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 08-02-2014 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- Zorg dicht bij huis en meer toegespitst op de cliënt een goed streefdoel is. Aandacht voor integrale zorg en expertise is hierbij belangrijk;
- Het CDA ziet bij de transitie kansen voor lokale zorginitiatieven, -instellingen en verenigingen. Ze zijn uitermate geschikt, en moeten gebruikt worden, om het systeem te verbeteren. Bijvoorbeeld door het uit gaan voeren van krachtgerichte interventies
- De gemeenten goed voorbereid dienen te worden op de overgang in 2015. Het CDA roept hen op de expertise in te schakelen van zorgaanbieders en bureau jeugdzorg en andere mogelijke adviserende partijen.
- Het CDA vindt dat samenwerking tussen gemeenten wenselijk is om het aanbod van zorgaanbieders te verbreden en de keuzevrijheid van de cliënt ruimer te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Tijdens de behandeling van de Jeugdwet heeft het CDA er voor kunnen zorgen dat ook de huisarts kan doorverwijzen naar de Jeugd-GGZ. Kinderen met psychologische of psychiatrische problemen zijn zo voor de toegang tot de specialistische zorg niet volledig afhankelijk van de gemeente. Het CDA heeft meerdere keren bepleit om de door dit kabinet ingestelde ouderbijdrage voor jeugdvoorzieningen in een instelling af te schaffen. Voor de

begrotingsbehandeling van VWS begin november zal hierover meer duidelijkheid gegeven worden door het kabinet.

5. Resolutie: Goede jeugdzorg in 2015 vraagt snel duidelijkheid van kabinet

Indiener: CDA Horst aan de Maas, Venray en Deurne

Het CDA Partijcongres op 8 februari 2014 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- het CDA zich positief uitspreekt voor de decentralisatie waarbij onderstaande randvoorwaarden van doorslaggevende rol zijn;
- het CDA zich tot het uiterste zal inzetten bij de gevraagde verantwoordelijkheid ook de vereist zeggenschap bij de gemeenten zal leggen;
- het CDA zich tot het uiterste zal inzetten om op zeer korte termijn de gewenste duidelijkheid te bieden aan gemeenten zodat er voldoende tijd is om de decentralisatie goed door te voeren voor de invoeringsdatum;
- het CDA zich tot het uiterste zal inzetten om de voorkomende frictiekosten bij zorginstellingen als gevolg van deze decentralisatie voor rekening van het rijk te laten komen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het CDA heeft bij de debatten over de decentralisatie van de jeugdzorg de nadruk gelegd op de gemeentelijke beleidsvrijheid. Zo heeft het CDA tijdens de behandeling van de Jeugdwet meerdere amendementen ingediend om delegatiebepalingen uit de wet te halen. Met deze delegatiebepalingen zou de Rijksoverheid in lagere wetgeving aanvullende voorwaarden kunnen stellen, waardoor de gemeentelijke beleidsvrijheid ingeperkt zou worden. In de meer recente debatten over de transitie jeugdzorg heeft het CDA daarnaast aandacht gevraagd voor de zorgelijke signalen dat er nog steeds gemeenten zijn die nog niet in staat zijn om contracten met jeugdzorginstellingen af te sluiten.

6. Resolutie: Vermindering regeldruk!

Indiener: CDA Horst aan de Maas, Venray en Deurne

Het CDA Partijcongres op 8 februari 2014 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- het CDA de noodzaak tot verandering onderkent;

- het CDA zich tot het uiterste zal inzetten om de bureaucratie die leidt tot belemmering van ontwikkeling van initiatieven, tot een minimum te beperken;
- het CDA hiertoe een gedegen voorstel zal doen tijdens het e.v. congres.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het CDA heeft hiervoor de volgende zaken voorgesteld:

1. Het CDA stelt voor elk ministerie zelf verantwoordelijk te maken voor de aanpak van de regeldruk op hun departement, waarbij de minister van Economische Zaken de coördinerende taak krijgt met doorzettingsmacht.
2. Het CDA stelt voor om de administratieve lasten voor middelgrote bedrijven te verlagen, zodat zij minder zullen worden lastiggevallen met boekhoudkundige regels.
3. Het CDA stelt voor om bij nieuwe wet- en regelgeving het "Think Small First"-principe toe te passen, door artikel 36 van de richtlijn 2013/34/EU geregelde vrijstellingen van verplichtingen voor micro-ondernemingen maximaal te benutten en deze zo spoedig mogelijk te implementeren.
4. Het CDA stelt voor om het plafond van Europees aanbesteden van € 200.000 naar € 1.000.000 te verhogen voor diensten en leveringen.
5. Het CDA steunt het streven van de Europese Commissie om de regeldruk voor het bedrijfsleven te verminderen en de kwaliteit van regelgeving te verbeteren (REFIT). Het CDA stelt voor dat de Europese Commissie bij REFIT nadrukkelijk de samenwerking met de lidstaten zoekt, zodat Nederland een actieve partner wordt bij de realisatie van de REFIT-ambities.
6. Het CDA stelt voor dat ook de eenmalige kosten van nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving en de nalevingskosten van wet- en regelgeving met een Europese oorsprong inzichtelijk worden gemaakt.

7. Resolutie: Grensproblematiek

Indiener: CDA Drenthe

Het CDA partijcongres in vergadering bijeen op 8 februari 2014 te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat:

- de CDA fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal dringend te vragen de negatieve gevolgen van deze accijns- en belasting verhogingen voor met name de grensstreek aanhangig te maken bij het kabinet Rutte 2 en deze problematiek aan de orde te stellen in de Tweede Kamer der Staten Generaal.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De CDA-fractie van de Tweede Kamer heeft het afgelopen jaar geen mogelijkheid onbenut gelaten om de desastreuze gevolgen van de accijnsverhoging bij het kabinet aan te kaarten. Op 20 februari 2014 heeft het CDA een initiatiefnota met de verhalen uit het meldpunt maar ook met aanbevelingen voor de toekomst aan staatssecretaris Wiebes aangeboden. Daarna zijn er nog verschillende door het CDA aangevraagde debatten geweest in de Tweede Kamer over de accijnsverhoging. Het CDA heeft daarbij telkens aangegeven dat de accijnsverhoging moet worden teruggedraaid en erop aangedrongen dat het kabinet toegeeft dat er door de accijnsverhoging minder accijns binnenkomt in plaats van meer. In oktober is de initiatiefnota van Pieter Omtzigt in de Tweede Kamer besproken.

8. Resolutie: Wonen en werken voor onze inwoners

Indiener: CDA Deurne, Horst aan de Maas, Venray

Het CDA Partijcongres op 8 februari 2014 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- Onze Tweede Kamerfractie alles in het werk stelt om de volgende punten gerealiseerd te krijgen in het belang van onze inwoners:
  - o Woningcorporaties die substantieel investeren in de noodzakelijke woningmarkt geen verhuurdersheffing krijgen opgelegd.
  - o Werkgelegenheid gestimuleerd moet worden door maatregelen zoals verlaging belastingen en ziektekosten lasten voor werknemers omlaag te brengen.
  - o Maatregelen genomen worden die er voor zorgen dat ondernemers mensen sneller in vaste dienst aannemen.
  - o Er gewerkt moet worden aan een regeling waarin het voor mensen met flexibele contracten en ZZP'ers eenvoudiger wordt om een verantwoorde hypotheek af te kunnen sluiten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De resolutie wil dat we woningcorporaties die substantieel investeren in de noodzakelijke woningmarkt geen verhuurdersheffing opleggen. Het CDA zich keer op keer hard voor gemaakt lagere verhuurdersheffing, maar helaas is het zo dat een Kamermeerderheid hierover anders denkt. Het ziet ernaar uit dat de huidige verhuurdersheffing voorlopig in stand blijft. Wel is geregeld dat op lokaal niveau iedere gemeente prestatieafspraken met de corporaties moet maken. Daar kunnen wel afspraken gemaakt worden over investeringen. Dat is ook goed omdat de lokale situatie sterk kan verschillen. Gemeenteraden kunnen in het debat over de prestatieafspraken een inbreng leveren. In 2016 zal de verhuurdersheffing worden geëvalueerd.

Ook de overige punten die aangehaald worden (verlaging belastingen c.a.) hebben steeds de aandacht van de fractie.

Bij de bespreking van de woningmarktproblematiek is expliciet aandacht gevraagd voor het kunnen verkrijgen van hypotheeklen door mensen met flexibele contracten.

Aangenomen resoluties CDA partijcongres op 8 november 2014 in Alkmaar

1. Resolutie: Kiesdrempel

Indiener: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat

- Het CDA het waarborgen van privacy door technologische ontwikkelingen belangrijker vindt dan ooit ;
- Het recht op privacy intrinsiek is voor ieder mens, en de overheid terughoudend moet zijn met het inzetten van middelen in het kader van opsporingsbevoegdheden of inlichtingendiensten die inbreuk maken op deze privacy;
- Het CDA kritisch is over wetgeving die een vergaande inbreuk maken op de privacy van individuele burgers en de noodzaak van deze wetgeving uitvoerig toetst.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De fractie zal zich bij de behandeling van wetgeving in het parlement baseren op de aangenomen resolutie waarbij er een balans moet zijn tussen privacy, de vernieuwde mogelijkheden die er zijn door technologische ontwikkelingen en de noodzaak tot bestrijding van terreur en het veilig maken en houden van onze samenleving. Binnenkort zal er naar aanleiding van de uitspraak van het Europees Hof over safe harbour een debat plaatsvinden over de uitwisseling en opslag van gegevens tussen Europa en de VS.

3. Resolutie: Syrische vluchtelingen

Indiener: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat:

- een extra inspanning wordt gepleegd om de stroom Syrische vluchtelingen en andere vluchtelingen op een voor samenleving en vluchteling acceptabele manier op te vangen
- dat dit allereerst dient te gebeuren in de vorm van goede opvang in de regio
- dat Nederland zich dient in te zetten voor veel betere afspraken in Europees verband ten aanzien van het migratie en asielbeleid, inclusief een betere spreiding over de lidstaten

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Een jaar nadat we dit op het congres hebben besproken is de situatie inmiddels behoorlijk veranderd, maar de keuzes die in de resolutie worden gemaakt zijn nog steeds zeer actueel. Zo zal er een betere controle op de buitengrens nodig zijn.

De invoering van de ontheemdenstatus zou het afgelopen jaar ook gezorgd hebben voor een minder grote druk op de bestaande asielprocedure. Tegelijkertijd zal de opvang in de regio verbeterd moeten worden om ook daar goede opvang te blijven bieden. Daarnaast zal de bron van de vluchtelingenstroom ook aangepakt moeten worden. We kunnen niet accepteren dat er in Syrië oorlog en chaos blijft bestaan.

4. Resolutie: Defensie op waarde geschat

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat

- Het CDA volmondig achter de Nederlandse krijgsmacht staat en het verder ontmantelen van Defensie is onverantwoord is;
- Er dusdanig in Defensie geïnvesteerd moet worden dat Nederland voldoet aan de recente afspraken op de NAVO-Top in Wales om de defensieuitgaven binnen tien jaar te bewegen in de richting van de NAVO-norm (2% van het Bruto Nationaal Product);
- De Nederlandse krijgsmacht versterkt moet worden voor de uitdagingen van de toekomst en daarom onder meer moet investeren in Cyber Security en van geavanceerde inlichtingencapaciteiten;

- Het CDA helpt het maatschappelijk draagvlak voor de krijgsmacht te vergroten door te pleiten voor een grotere rol van defensie in het geschiedenis- en maatschappijleeronderwijs, en ruimte voor (hoge) militairen om uit te leggen wat zij doen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het CDA blijft bepleiten dat in een sterk veranderende wereld en met zoveel conflictgebieden het noodzakelijk is om meer te investeren in defensie. Dat heeft het CDA ook gedaan in de afgelopen tegenbegrotingen. Voor komend jaar heeft het CDA samen met SGP voorgesteld om 200 miljoen extra te investeren in Defensie. Een verdere uitwerking hiervan zal in de komende periode vorm gegeven moeten worden en ook zijn beslag moeten krijgen bij een volgend verkiezingsprogramma.

5. Resolutie: Laag BTW-tarief voor banen in de bouw, 'Meer energiebesparing in de bestaande bouw'

Indieners: CDA Duurzaamheidsberaad (G.J. Hartholt, J. van Alphen, A.C. van Dongen, J. Wachtmeester, W. Braakman, P.J.H.D. Verkoelen, T.J. Senden, E. Visscher-Endeveld, A. Diamantis, M. van den Brink, P.V.A.M. Walenkamp, A.H. Huitzing, W.P. Adriaanse, M. Hakkesteeft, A.J. Tuenter, E.G.H. Tuenter-ter Wijlen, E.A.J. Bouwhuis, P.J. Schenderling, A.M. Kleine Staarman, C.G. de Kok, R. Woudsma. H.H.J. Wesselink, H.J. Wijnants), CDA Veendam-Wildervank, CDA Etten-Leur, CDA Kampen, CDA Drenthe, CDA Ommen, CDA Twenterand, CDA Ede, CDA Steenwijkerland

Het CDA partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat:

- het CDA energiebesparing in de bestaande bouw wil bevorderen;
- het CDA de tijdelijke BTW-verlaging op de arbeidscomponent voor woningonderhoud en woningverbetering wil verlengen met ten minste één jaar;
- het CDA wil dat de voordelen en nadelen worden onderzocht van het eventueel permanent maken van het lage BTW-tarief op de arbeidscomponent voor woningonderhoud en woningverbetering;
- uitgezocht dient te worden of het restaureren van monumentale gebouwen onder het (tijdelijk) lage BTW-tarief gebracht kan worden;

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Bij het aflopen van het verlaagde btw-tarief, 1 juli 2015, heeft het CDA voorgesteld om dit te verlengen. Helaas was daar geen meerderheid voor.

6. Resolutie: Duurzame energiedoelstellingen

Indiener: CDA Teylingen, CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat

Dat het CDA voornemens is een duidelijke stip op de horizon te zetten wanneer Nederland de overstap van nucleair/fossiel naar duurzame bronnen volledig moet hebben gemaakt

En daarbij met name invulling geeft aan het stimuleren van werkgelegenheid, innovatie, initiatieven op lokaal en regionaal niveau, alsmede participatie van omwonenden

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De in de resolutie gekozen insteek komt overeen met de door de fractie gekozen beoordeling van voorstellen van het kabinet als het gaat om de realisering van het energieakkoord. Dit zal ook in de toekomst zo worden vormgegeven.

7. Resolutie: Niet alleen de lasten, maar ook de lusten van windturbines

Indiener: CDA-Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 november 2014 bijeen te Alkmaar

C. Spreekt uit dat

Dat lokaal draagvlak het belangrijkste criterium is bij de beoordeling of windturbines acceptabel zijn.

En gaat over tot de orde van de dag

Stand van zaken:

Bij de Provinciale Statenverkiezing is door verschillende lijsttrekkers in de provincie aandacht gevraagd voor het gebrek aan draagvlak bij de plaatsing van windturbines. Ook in de Tweede Kamer is dit door de CDA fractie al verschillende malen ingebracht. Daarbij is ook gepleit voor meer evenwicht in de lusten en de lasten bij de plaatsing van windturbines.

Bijvoorbeeld door op locaties waar windturbines komen ook investeringen te doen in de lokale gemeenschap. Hiervoor heeft het CDA de Omgevingswet zo weten aan te passen dat er een verplichting ontstaat dat middels een participatieplan aangegeven moet worden hoe het staat met het draagvlak en wat de verdeling is van de financiële lusten en lasten.

Aangenomen resoluties partijcongres 11 april 2015 te Maarssen/Utrecht

1. Resolutie: herziening belastingstelsel

Indiener: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres bijeen in Utrecht op 11 april 2015

C. Spreekt uit dat:

- Het CDA een herziening van het belastingstelsel noodzakelijk vindt;
- Het CDA waar mogelijk aangeeft hoe deze stelselherziening in haar ogen het beste vorm kan krijgen;
- Steun van het CDA voor een belastingstelsel mede afhankelijk is van de het totaal van de maatregelen en niet enkele onderdelen ervan. We doen het goed of we doen het niet;

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

'We doen het goed of we doen het niet' is de kernachtige samenvatting van de inzet van het CDA voor de hervorming van het belastingstelsel in de afgelopen periode. Het CDA heeft de wenselijkheid van een vlaktaks bepleit, maar hier was geen breed draagvlak voor.

In plaats van een grote belastinghervorming is er nu besloten tot enkel een forse belastingverlaging voor ouderen en middeninkomens. Gezien het feit dat het CDA al jaren pleit voor een verbetering van de positie van deze groepen, staat de fractie hier in beginsel positief tegenover.

2. Resolutie: TTIP-onderhandelingen

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- de democratische legitimering en verantwoording van de TTIP-onderhandelingen aan het Europees parlement nadrukkelijker dient te gebeuren;

- bij toekomstige onderhandelingen over vrijhandelsakkoorden de Europese Commissie het onderhandelingsmandaat als goedgekeurd door de Raad Buitenlandse Zaken op een gepast tijdstip openbaar dient te maken;
- publiek toegankelijke lijsten moeten worden aangelegd met alle aan de onderhandelingen gerelateerde documenten om zo de transparantie te vergroten;
- De EU haar standaarden op het gebied van voedselveiligheid onder geen beding dient te verlagen tijdens onderhandelingen over vrijhandelsakkoorden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Op dit moment zijn de onderhandelingen nog gaande waarbij de in de resolutie genoemde zaken in nauw overleg tussen de CDA vertegenwoordigers in het Europees parlement en in de Tweede Kamer worden betrokken bij de beoordeling van het TTIP-proces.

3. Resolutie: Energietransitie

Indiener: CDA Flevoland

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat:

- Een snellere transitie naar een breder palet van duurzamere energie dringend noodzakelijk is en dat dit, politieke moed en een duidelijke koerswijziging vergt, evenals;
- Een kennis- en innovatiebeleid dat bevordert dat kansrijke, duurzame energieopties versneld marktrijp worden.
- Een aanvulling van het energieakkoord, aangaande de nieuwe en tot meer rendement leidende mogelijke duurzame energie opwekking en de daarmee samenhangende subsidiestromen, geboden is;
- Meer nadruk dient te worden gelegd op innovatie in samenwerking met alle bij duurzame energieopwekking betrokken partijen en maatschappelijke organisaties

D. Verzoekt het Partijbestuur.

- Hiervoor binnen de diverse CDA-geledingen (waaronder de Tweede Kamerfractie en de visiegroep duurzaamheid) een tot snelle en concrete politieke voorstellen leidende discussie op gang te brengen

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

(C.) Bij de behandeling van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken is door CDA vol ingezet op het verhogen van het budget voor onderzoek en innovatie. Met het energieakkoord wordt de productie van duurzame energie op verschillende energievormen, waaronder wind op zee gesubsidieerd, maar de ondersteuning voor onderzoek en innovatie door de Rijksoverheid neemt juist af. Dit is absoluut een slechte zaak voor de verdere ontwikkeling naar een duurzame energievoorziening. Mede door de inzet van de CDA fractie heeft de Minister toegezegd om naar een oplossing te zoeken voor de ondersteuning van het Energieonderzoekscentrum Nederland.

(D.) Er is in het afgelopen halfjaar in de partij volop discussie gevoerd over duurzame energie. Het Duurzaamheidsberaad heeft op 6 juni 2015 een landelijke 'Dag van Duurzame CDA'ers georganiseerd. Op deze druk bezochte dag werd het netwerk van CDA-ers die betrokken zijn bij duurzaamheid samen gebracht om te spreken over landelijke en lokale trends op energie gebied en over de plaats van duurzaamheid binnen het CDA. Er wordt met enthousiasme gesproken over een vervolg. De visiegroep Duurzame Ontwikkeling heeft in de afgelopen zomer een enquête uitgevoerd onder de leden om diens standpunten goed in beeld te krijgen. De visiegroep werkt momenteel, in afstemming met de Tweede Kamerfractie, aan een uitgewerkt visiestuk met duidelijke keuzes.

4. Resolutie: Meer aandacht voor maatschappelijk middenveld binnen Internationale Samenwerking

Indiener: Dagelijks Bestuur

Het Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat:

- Nederland blijft investeren in internationale samenwerking via versterking van het maatschappelijk middenveld;
- de regering de financiële instrumenten (tenders) snel openstelt en toegankelijker maakt voor NGOs;
- de regering op korte termijn een overgangsfonds instelt om kapitaalvernietiging in deze mate te voorkomen zodat er een verantwoorde transitie kan plaatsvinden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

De in de resolutie gevraagde punten worden betrokken bij het binnenkort te houden debat over de begroting van buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking.

5. Resolutie: Sta op tegen geloofsvervolging

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- Het CDA vindt dat de Nederlandse overheid bestrijding van vervolging van christenen en andere religieuze minderheden samen met het streven naar godsdienstvrijheid tot speerpunt in buitenlands beleid moet maken;
- Er financiële sancties en maatregelen benut moeten worden tegen de landen waar vervolging plaatsvindt; zoals bijvoorbeeld door middel van stoppen of beperken van handelsmissies of ontwikkelingshulp of het bevriezen van tegoeden;
- De Nederlandse overheid samen met onder andere Europese partners adequaat beleid moet voeren op dit onderwerp, zoals door middel van inzet op internationaal onderzoek, internationale veroordeling en berechting van daders.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Godsdienstvrijheid is een prioriteit in het mensenrechtenbeleid van de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken. Het CDA heeft herhaaldelijk samen met andere partijen gevraagd om een VN-onderzoek naar Christenvervolging in het Midden-Oosten. Helaas is hier nog geen Kamermeerderheid voor.

6. Resolutie: maatschappelijke dienstplicht

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat

- Er in Nederland een maatschappelijke dienstplicht ingevoerd moet worden voor jongeren. Deze dienstplicht kan uitgevoerd worden bij de krijgsmacht, in een zorginstelling of in andere maatschappelijke sectoren.¹

---

¹ Deze dienstplicht mag geen verdringing van banen op de arbeidsmarkt tot gevolg hebben. De intentie van de maatschappelijke dienstplicht is het stimuleren van betrokken jongeren, niet het creëren van goedkope arbeidskrachten. In de uitvoering van de dienstplicht moet dan ook rekening gehouden worden met de taken die jongeren mogen doen. Zo is er in het geval van de militaire dienstplicht bijvoorbeeld te denken aan werkzaamheden met betrekking tot bijvoorbeeld nationale inzet en sociaal-humanitaire doeleinden, en in de zorg aan ondersteunende taken als schoonmaken, gesprekken voeren, boodschappen doen etc.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Waar mogelijk wordt door de Tweede Kamerfractie de maatschappelijke dienstplicht bepleit. De verdere uitwerking van deze resolutie zal aan bod komen bij de voorbereidingen voor een nieuw verkiezingsprogramma.

7. Resolutie: Ledenwerving

Indiener: Breeuwsma c.s.

R. Breeuwsma, B. Gardeniers, L. Essoussi, C. Merkuur, C. Laenen, A. van den Herik, A. van den Berg, K. de Jong, D. Ramnath, M. Haverkamp, R. Doorn, M. Groot, H. Res, T. Wierenga-Posthumus, M. de Fonkert, M. Shamsavari, C. Zandberg, M. Waanders van den HOek, D. Foekens-Rietveld, G. Dupont, A. Jacobs, D. Heijnen, K. Verbeek, F. Buijs, W. Postma, M. de Blaeij, T. Eigenhuis, M. Joosen, S. de Roy van Zuidewijn-Rive, M. Kip, A. Veerman, A. Bom-Lemstra, L. Dijk, M. Stolk, A. Meinderts-Goinga, M. Vogelaar, J. Beugelsdijk, D. Gerts, A. de Vogel, C. Moerman, H. Bodifée, F. von Meijenfèldt, L. van Gelder, M. 't Hart, R. Vrugt, B-J. Walvraven, C. Kremer, L. la Riviere, A. Dekkers, P. Rijken. H. Nieweg, L. Botman, M. van Huizen, D.S. de Vries, B. Kemp, L. Harthoorn, B-J. Butijn, R. van Aalst, D. Versteeg, I. Zwinkels.

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Roept het Partijbestuur op:

- een stevig, strategisch en meerjarig ledenwerfprogramma te starten, waarbij het persoonlijke contact tussen leden en nieuwe leden geïntensiveerd dient te worden;
- waarbij nieuwe vormen van ledenwerving en -binding prioriteit hebben;
- waarbij inzet wordt gepleegd op ledenwerving onder doelgroepen;
- waarbij ruimte wordt geboden voor regionale differentiatie en maatwerk;
- dit programma in lijn te laten lopen met het landelijke HRM- en scoutingbeleid van de partij;
- over een jaar de eerste resultaten te presenteren aan het congres;

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Het voorjaarscongres 2015 in Maarssen heeft met grote eensgezindheid de twee resoluties over het belang van ledenwerving aangenomen. Ook in het nieuwe werkplan van het Dagelijks Bestuur is ledenwerving tot één van de prioriteiten van de komende bestuursperiode benoemd, wat onder meer blijkt uit de instelling van de nieuwe DB-portefeuille Ledenwerving en Ledenbinding, waarvoor hetzelfde voorjaarscongres Pieter-Jan van Zanten heeft verkozen.

In oktober jl. is de landelijke ledenwerfcampagne #ikdoemee gelanceerd. Met het ledenblad van oktober hebben alle CDA leden een set van twaalf ledenwerfkaarten ontvangen. De campagne is opgebouwd rond de verhalen van twaalf gewone CDA-leden. Deze verhalen kunnen potentiële leden inspireren om zelf lid te worden. Deze campagne is dan ook gebaseerd op het bekende lid-werft-lid principe en is ontwikkeld met het oog op de belangrijkste doelgroepen voor het CDA.

De #ikdoemee-campagne is gelanceerd met oktober als ledenwerfmaand, maar loopt daarna door met diverse vervolgacties. Zo zijn er de komende congressen speciale ontvangsten voor nieuwe leden en staat de optie open om de huidige twaalf gezichten aan te vullen met nieuwe doelgroepen voor de partij.

Deze nieuwe campagne wordt echter pas een groot succes als zoveel mogelijk CDA-leden in hun eigen omgeving van familie, vrienden, collega's en bekenden zoeken naar nieuwe leden. De ledenwerfkaarten zijn dan een middel om met deze persoon het gesprek aan te gaan over het CDA.

8. Resolutie: lid-wint-lid

Indiener: CDJA

Het CDA Partijcongres op 11 april 2015 bijeen te Maarssen/Utrecht

C. Spreekt uit dat:

- Het CDA een brede volkspartij met een groot aantal leden uit de gehele samenleving moet zijn;
- Het CDA een strategische visie moet ontwikkelen op ledenwerving en -binding op de lange termijn;
- Ieder CDA-lid dat het volgend congres bezoekt een niet-lid meeneemt naar het congres, om diegene kennis te laten maken en lid te laten worden van onze partij.

En gaat over tot de orde van de dag.

Stand van zaken:

Zie de stand van zaken bij resolutie nummer 7 van 11 april 2015.